

SYSTEM ZARZĄDZANIA PUBLICZNYMI TERENAMI ZIELENI DLA MIASTA TYCHY

Zmiany po roku wdrożenia

TYCHY 2021

Szanowni Państwo,

opracowanie przedstawia zmiany w **Systemie Zarządzania Publicznymi Terenami Zieleni dla Miasta Tychy** po roku wdrożenia, uwzględnia wnioski zespołu i uwagi bezpośrednich uczestników oraz doświadczenia koordynatora wdrożenia – Tyskiego Zakładu Usług Komunalnych.

Wprowadzono zmiany w następujących zagadnieniach:

- zweryfikowano listę gatunków drzew do sadzenia w obszarach linearnych;
- wprowadzono dodatkowe materiały do ławek i słupków miejskich;
- dopisano dodatkowy kosz na śmieci do zastosowania przy drogach;
- uzupełniono wytyczne dla zabudowy osiedla A.

Tyski Zakład Usług Komunalnych

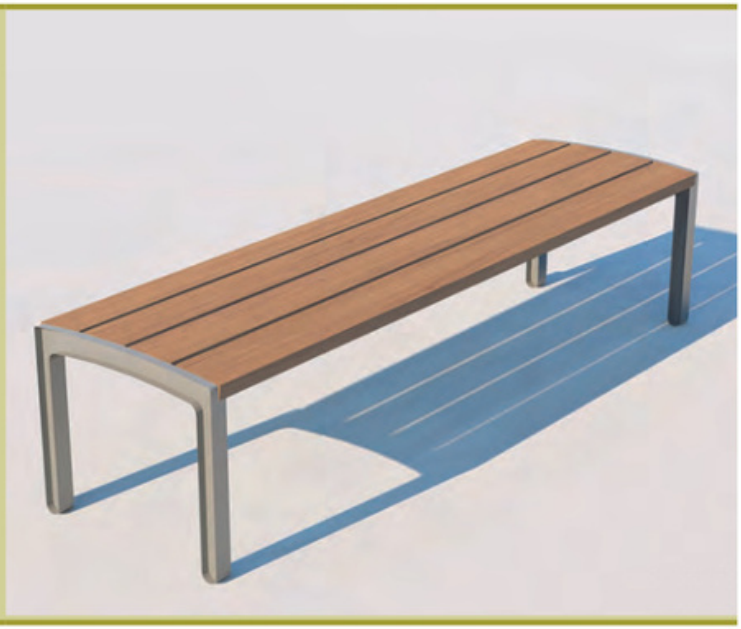
- Utrzymujemy jednolity charakter rozwiązań i materiałów wszystkich elementów małej architektury. Stosujemy określony wzór ławki miejskiej, koszy na śmieci oraz słupków miejskich.
  - W ramach wszystkich inwestycji miejskich stosujemy ławkę z oparciem i podłokietnikami o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY	Ławka ma prostą formę. Jest wykonana z materiałów wysokiej jakości: boki o zaokrąglonych krawędziach, siedzisko i oparcie - z drewna. Wszystkie połączenia elementów są trwałe i wykonane w sposób niewidoczny dla użytkownika.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Stelaż jest: • z aluminium, ze stali nierdzewnej lub ocynkowanej malowanej proszkowo na ustalony kolor z zachowaniem wskazanych wymiarów i formy • malowany proszkowo na kolor RAL 9007 mat, • mocowany do elementów drewnianych za pomocą śrub ze stali nierdzewnej w jednorodnej kolorystyce, • zbudowany z dwuteownika o zmiennej wysokości środnika, uwarunkowanej wyobleniami, • pochylony w części siedziska w kierunku tyłu ławki - wielkość tego pochylenia uwarunkowana jest względami ergonomicznymi i wygodą siedzenia. Siedzisko tworzą trzy drewniane szczebliny o długości 1800 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm, natomiast oparcie - dwie szczebliny o długości 1800 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm oraz jedna szczeblina o długości 1800 mm i przekroju prostokątnym 95 x 33 mm. Wszystkie elementy wykonane są z materiałów odpornych klasy I: np. resysty (kompozytu), drewna egzotycznego, akacjowego lub rodzimego -modrzew europejski lub świerk (bez sęków, o jednolitej barwie i równomiernym, prostoliniowym usłojeniu, dwukrotne olejowanie lub lakierowanie na kolor zbliżony do naturalnego). Szczebliny są szlifowane i fazowane na krawędziach zewnętrznych. Zaokrąglenie krawędzi najwyższej szczebliny oparcia i siedziska zgodne jest z kształtem profilu stelaża. Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.
OPIS MOCOWAŃ	Ławka zakotwiona jest w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych M8.
PARAMETRY TECHNICZNE	Wymiary ogólne: • długość - 1850 mm, • wysokość z oparciem - 810 mm, • szerokość u podstawy - 645 mm, Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.
ILUSTRACJA POGLĄDOWA	

- Dopuszczamy stosowanie ławek bez oparcia o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY	Ławka ma prostą formę. Jest wykonana z materiałów wysokiej jakości: boki o zaokrąglonych krawędziach, siedzisko i oparcie - z drewna. Wszystkie połączenia elementów są trwałe i wykonane w sposób niewidoczny dla użytkownika.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Stelaż jest: ‣ z aluminium, ze stali nierdzewnej lub ocynkowanej malowanej proszkowo na ustalony kolor z zachowaniem wskazanych wymiarów i formy ‣ malowany proszkowo na kolor RAL 9007 mat, ‣ mocowany do elementów drewnianych za pomocą śrub ze stali nierdzewnej w jednorodnej kolorystyce, ‣ zbudowany z dwuteownika o zmiennej wysokości środnika, uwarunkowanej wyobleniami, ‣ pochylony w części siedziska w kierunku tyłu ławki - wielkość tego pochylenie uwarunkowana jest względami ergonomicznymi i wygodą siedzenia. Siedzisko tworzą trzy drewniane szczebliny o długości 540 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm, natomiast oparcie - dwie szczebliny o długości 540 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm oraz jedna szczeblina o długości 540 mm i przekroju prostokątnym 95 x 33 mm. Wszystkie elementy wykonane są z materiałów odpornych klasy I: np. resysty (kompozytu), drewna egzotycznego, akacjowego lub rodzimego - modrzew europejski lub świerk (bez sęków, o jednolitej barwie i równomiernym, prostoliniowym usłojeniu, dwukrotne olejowanie lub lakierowanie na kolor zbliżony do naturalnego). Szczeblinysą szlifowane i fazowane na krawędziach zewnętrznych. Zaokrąglenie krawędzi najwyższej szczebliny oparcia i siedziska zgodne jest z kształtem profilu stelaża. Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.
OPIS MOCOWAŃ	Ławka zakotwiona jest w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych M8.
PARAMETRY TECHNICZNE	Wymiary ogólne: ‣ długość - 590 mm, ‣ wysokość - 810 mm, ‣ szerokość u podstawy - 645 mm, Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.
ILUSTRACJA POGLĄDOWA	

- Dopuszczamy stosowanie ławek bez oparcia o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY	Ławka ma prostą formę. Jest wykonana z materiałów wysokiej jakości: boki o zaokrąglonych krawędziach, siedzisko z drewna. Wszystkie połączenia elementów są trwałe i wykonane w sposób niewidoczny dla użytkownika.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Stelaż jest: ‣ z aluminium, ze stali nierdzewnej lub ocynkowanej malowanej proszkowo na ustalony kolor z zachowaniem wskazanych wymiarów i formy ‣ malowany proszkowo na kolor RAL 9007 mat, ‣ mocowany do elementów drewnianych za pomocą śrub ze stali nierdzewnej w jednorodnej kolorystyce, ‣ zbudowany z dwuteownika o zmiennej wysokości środnika, uwarunkowanej wyobleniami. Siedzisko tworzą cztery drewniane szczebliny o długości 1800 mm i przekroju prostokątnym 120 x 33 mm. Wszystkie elementy wykonane są z materiałów odpornych klasy I: np. resysty (kompozytu), drewna egzotycznego, akacjowego lub rodzimego - modrzew europejski lub świerk (bez sęków, jednolitej barwie i równomiernym, prostoliniowym usłojeniu, dwukrotne olejowanie lub lakierowanie na kolor zbliżony do naturalnego). Szczebliny są szlifowane i fazowane na krawędziach zewnętrznych. Zaokrąglenie krawędzi siedziska zgodne jest z kształtem profilu stelaża. Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.
OPIS MOCOWAŃ	Ławka zakotwiona jest w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych M8.
PARAMETRY TECHNICZNE	Wymiary ogólne: ‣ długość - 1850 mm, ‣ wysokość - 445 mm, ‣ szerokość u podstawy - 505 mm Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.
ILUSTRACJA POGLĄDOWA	

- Stosujemy kosze na odpadki o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY	Kosz ma prostą formę i prostokątny otwór do wrzucania odpadów w przednim panelu.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Konstrukcja kosza jest wykonana ze stali czarnej lub nierdzewnej, a jego pojemnik ze stali ocynkowanej.
OPIS MOCOWAŃ	Kosz jest zakotwiony w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych.

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.

PARAMETRY TECHNICZNE

Wymiary ogólne:

- wysokość - 1000 mm,
- szerokość - 300 mm,
- głębokość - 300 mm,
- pojemność - 52 litry.

ILUSTRACJA POGLĄDOWA

OPIS OGÓLNY	Wolnostojący, betonowy kosz na śmieci do przestrzeni narażonych na uszkodzenia.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Obudowa kosza jest wykonana z betonu piaskowanego lub z betonu architektonicznego w kolorze naturalnym szarym, pojemnik z popielniczką ze stali ocynkowanej
OPIS MOCOWAŃ	Kosz ma możliwość zakotwienia w gruncie.

Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.

PARAMETRY TECHNICZNE

Wymiary ogólne:

- wysokość: 650 mm
- szerokość: 390 mm
- długość: 390 mm
- pojemność: 40 litrów

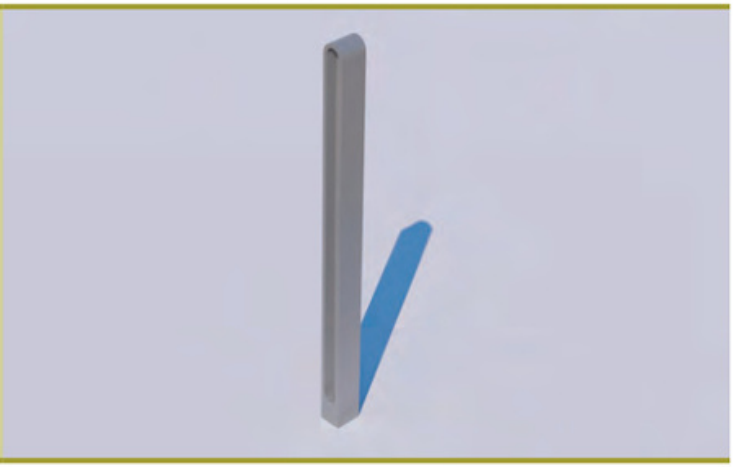
lub

- wysokość: 800 mm
- szerokość: 450 mm
- długość: 450 mm
- pojemność: 80 litrów

ILUSTRACJA POGLĄDOWA

- Stosujemy słupki miejskie o następujących cechach:

OPIS OGÓLNY	Słupek ma prosty kształt, nawiązujący estetycznie do linii wybranych ławek. Poprzez środek słupka biegnie osiowo zlokalizowane wyżłobienie zakończone wyobleniami.
OPIS MATERIAŁOWY I KONSTRUKCYJNY	Słupek ma stałą szerokość, jest z aluminium, ze stali nierdzewnej lub ocynkowanej malowany proszkowo na kolor RAL 9007 mat.
OPIS MOCOWAŃ	Słupek jest zakotwiony w gruncie do fundamentów betonowych za pomocą prętów gwintowanych M12.
PARAMETRY TECHNICZNE	Wymiary ogólne: ‣ wysokość całkowita - 1150 mm, ‣ wysokość części naziemnej - 1050 mm, ‣ szerokość - 60 mm, ‣ głębokość - 72 mm, Dopuszczalna tolerancja wymiarów: ±5%.
ILUSTRACJA POGLĄDOWA	

SCHEMAT POSTĘPOWANIA PODCZAS PROJEKTOWANIA NASADZEŃ DRZEW W PASACH ZIELENI PRZYULICZNEJ:

rozwiązanie najlepsze

- Nasadzenia drzew w formie piennej, w gruncie, przy zachowaniu odpowiedniej powierzchni do rozwoju korzeni.

rozwiązanie dobre

- Nasadzenia drzew w formie piennej, w gruncie, z zastosowaniem ekranów przeciwkorzeniowych od strony sieci podziemnych.
- Zastosowanie cel antykompresyjnych pod chodnikiem lub parkingiem.
- Zastosowanie modułów kierunkujących korzenie.
- Stosowanie chodników podwieszanych.

rozwiązanie akceptowane

- Stosowanie donic z drzewami.
- Nasadzenia drzew w formie kolumnowej lub nasadzenia pnączy.

JAKIE ROŚLINY SADZIMY NA OBSZARACH LINEARNYCH?

drzewa

Przy drogach stosujemy nasadzenia szpalerowe z drzew w formach piennych:

- dąb czerwony (*Quercus rubra*),
- platan klonolistny (*Platanus × hispanica*)
- robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*),
- klon czerwony (*Acer rubrum*),
- klon polny 'Elsrijk' (*Acer campestre 'Elsrijk'*)

Przy drogach stosujemy także nasadzenia szpalerowe z drzew w formach kolumnowych:

- grab pospolity 'Fasigiata' (*Carpinus betulus 'Fasigiata'*),
- robinia akacjowa 'Pyramidalis' (*Robinia pseudoacacia 'Pyramidalis'*)
- miłorząb dwuklapowy 'Tremonia' (*Ginko biloba 'Tremonia'*)
- grusza drobnoowocowa 'Chanticleer' (*Pyrus calleryana 'Chanticleer'*)

W przestrzeni parkingów stosujemy następujące gatunki drzew:

- wiązowiec zachodni (*Celtis occidentalis*),
- robinia akacjowa 'Appalachia' (*Robinia pseudoacacia 'Appalachia'*).

żywopłoty i krzewy

W pasach zieleni oddzielających drogę rowerową od jezdni sadzimy żywopłoty:

- cis pośredni 'Hillii' (*Taxus x media 'Hillii'*),
- grab pospolity (*Carpinus betulus*),
- irga błyszcząca (*Cotoneaster lucidus*),

W pasach zieleni oddzielających chodnik od drogi rowerowej sadzimy następujące krzewy:

- róża 'Marathon' (*Rosa 'Marathon'*)
- róża pomarszczona (*Rosa rugosa*),
- berberys Thunberga 'Green Carpet' (*Berberis thunbergii, Green Carpet'*),

byliny

Jako alternatywę dla trawników sadzimy wielogatunkowe rabaty bylinowe z następujących gatunków roślin:

STANOWISKA SŁONECZNE:

- bodziszek 'Rozanne' (*Geranium 'Rozanne'*),
- rdest himalajski (*Persicaria amplexicaulius*),
- liliowiec (*Hemerocallis*),
- jeżówka purpurowa (*Echinacea purpurea*),
- lebiodka ‚Rosenkuppel' (*Origanum ‚Rosenkuppel'*).

STANOWISKA CIENISTE I PÓŁCIENISTE:

- bodziszek korzeniasty (*Geranium macrorrhizum*),
- zimozielony bluszcz pospolity (*Hedera helix*)
- zimozielony barwinek pospolity (*Vinca minor*),
- zimozielona runianka japońska (*Pachysandra terminalis*),
- pragnia syberyjska (*Waldsteinia ternata*).

Wytyczne dla osiedla A

Ze względu na jednorodny charakter przestrzeni publicznych osiedla: plac Świętej Anny i ulica Arkadowa, a także wcześniejsze ich modernizacje, proponujemy pozostawienie małej architektury tych części osiedla bez zmian. W przypadku konieczności kompleksowego remontu, wymiany małej architektury i oświetlenia będziemy analizować źródła ikonograficzne – fotografie ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Tychach – co posłuży do doboru stylistyki wyposażenia. Chcemy w ten sposób przywrócić charakter osiedla z lat 50. Będziemy także rozmawiać z mieszkańcami o proponowanych zmianach.

W razie potrzeby bieżących napraw będziemy zwracać uwagę na otoczenie i dobierać tak wyposażenie, żeby pasowało do danej przestrzeni.

Na podwórkach osiedla wprowadzamy zapisy systemu tak, jak dla wszystkich podwórek.

Każdą inwestycję uzgadniamy z Miejską Komisją ds. Estetyki Przestrzeni Miejskiej.